

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

ScreeLing

April 2020

Review en invoer:
ML Bokhorst

1 *Algemene gegevens*

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Hoofd/hals
Aandoening (ICD)	Zenuwstelsel en zintuigen
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Stem en spraakfuncties

- *Korte beschrijving* → De ScreeLing screent op afatische stoornissen op drie linguïstische niveaus: semantiek (woordbetekenis), fonologie (klankherkenning) en syntaxis (zinsstructuur). De test kan al in de eerste week na een beroerte of hersentrauma worden afgenomen, waardoor snel met gerichte therapie kan worden gestart en kan worden ingespeeld op het natuurlijke herstel van de neurale circuits. Daarnaast kan de test herstellpatronen en het effect van therapie in kaart brengen in de eerste drie maanden na het ontstaan van het hersenletsel en in het chronische stadium. De test is aan het bed afneembaar.¹
- *Doelgroep* → patiënten met afasie als gevolg van hersenletsel¹
- *Auteur:*
✓ *Oorspronkelijke en Nederlandse versie* → Doesborgh SJ, et al. (2003)²

2 *Doel van het meetinstrument*

Combinatie van:

- Diagnostisch
- Evaluatief / effectiviteit
- Inventariserend
- Prognostisch

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Performance test
- *Opbouw* → 72 items, per linguïstisch niveau 24 items, gelijkmatig verdeeld over 4 subschalen:^{1,2}
 1. Semantiek
 - matchen woord/afbeelding
 - beoordeling semantisch goede en foute zinnen
 - woordassociatie
 - categoriseren ('odd word out')
 2. Fonologie
 - nazeggen
 - hardop lezen
 - foneemgelijkenis
 - foneemanalyse
 3. syntaxis
 - matchen woord of zin met afbeelding
 - wie/wat/waar-vragen
 - beoordeling syntactisch goede en foute zinnen
 - invullen functiewoorden
- *Invulinstructie* → de patiënt krijgt instructies, zoals het herhalen van woorden met een toenemende lengte en moeilijkheidsgraad, selecteren van grammaticaal correcte zinnen en het aanduiden van woorden die niet in een rij thuis horen
- *Meetniveau* → per item: wijze score (correct/niet-correct)³
- *Meetniveau* → per linguïstisch niveau: maximale score = 24³
- *Meetniveau* → totaal: maximale score = 72³

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → te koop via uitgeverij Bohn Stafleu van Loghum:
<https://www.bsl.nl/shop/screeling-complete-set-9789031380558.html>
- *Geschatte kosten* → complete set: € 498,- (handleiding, formulieren en testmateriaal)
formulieren : € 69,95 (25 stuks)
handleiding : € 92,95
[geraadpleegd 9 april 2020]
- *Copyright* → ja

5 *Methodologische kwaliteit*

Gegevens over de methodologische kwaliteit staan (o.a.) in de volgende review:

- El Hachioui H, Visch-Brink EG, de Lau LM, van de Sandt-Koenderman MW, Nouwens F, Koudstaal PJ, Dippel DW. Screening tests for aphasia in patients with stroke: a systematic review. 2017⁴

Verder staan er ook gegevens over de methodologische kwaliteit in:

- El Hachioui H, Sandt-Koenderman MW, Dippel DW, Koudstaal PJ, Visch-Brink EG. The ScreeLing: occurrence of linguistic deficits in acute aphasia post-stroke. 2012³

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Nederlands
- *Benodigdheden* → handleiding, scoreformulier, testmateriaal
- *Randvoorwaarden* → de test kan alleen worden afgenomen met de complete set¹
- *Benodigde tijd* → gemiddeld 30 minuten¹
- *Gebruikershandleiding* → ja, te koop via uitgeverij Bohn Stafleu van Loghum:
<https://www.bsl.nl/shop/screeeling-handleiding-9789031386857.html>

7 *Normgegevens*

- *Interpretatie* →

Tabel 1: Indicatie ernst afasie⁵

	Ernstige afasie	Matig-ernstige afasie	Lichte afasie	Rest afasie
Ruwe score	< 10 - 13,5	14 - 17,5	18 - 21,5	22 -24

8 *Overige gegevens*

- De ScreeLing wordt in de eerste week (T1) na het ontstaan van de afasie afgenomen om een globale indruk te krijgen van de stoornissen en om de diagnose wel/geen afasie te stellen. Na circa 2 tot 3 weken (T2) en na circa 3 maanden (T3) kan de test worden herhaald om het herstelpatroon vast te leggen. Tussen T2 en T3 kan de test eventueel worden herhaald om tussentijds meer inzicht te verkrijgen in het herstel en het effect van de behandeling.⁵
- De fonologie score van de ScreeLing in de 1e week na de beroerte, gecombineerd met leeftijd, opleidingsniveau, Barthel index score en type beroerte, kan worden gebruikt voor het geven van een prognose van herstel één jaar na de beroerte.^{5,6}

9 *Literatuurlijst*

1. Bohn Stafleu van Loghum. ScreeLing. Beschikbaar via: <https://www.bsl.nl/shop/screeeling-complete-set-9789031380558.html> [Geraadpleegd op: 9 april 2020]
2. Doesborgh SJ, van de Sandt-Koenderman WM, Dippel DW, van Harskamp F, Koudstaal PJ, Visch-Brink EG. Linguistic deficits in the acute phase of stroke. J Neurol. 2003 Aug;250(8):977-982.
3. El Hachioui H, Sandt-Koenderman MW, Dippel DW, Koudstaal PJ, Visch-Brink EG. The ScreeLing: occurrence of linguistic deficits in acute aphasia post-stroke. J Rehabil Med. 2012 May;44(5):429-435.

4. El Hachioui H, Visch-Brink EG, de Lau LM, van de Sandt-Koenderman MW, Nouwens F, Koudstaal PJ, Dippel DW. Screening tests for aphasia in patients with stroke: a systematic review. *J Neurol.* 2017 Feb;264(2):211-220.
5. Berns PEG, Jünger N, Boxum E, Nouwens F, van der Staaij MG, van Wessel S, van Dun W, van Lonkhuijzen JG; CBO. Logopedische richtlijn 'Diagnostiek en behandeling van afasie bij volwassenen'. Woerden: Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie; 2015.
6. El Hachioui H, Lingsma HF, van de Sandt-Koenderman MW, Dippel DW, Koudstaal PJ, VischBrink EG. Long-term prognosis of aphasia after stroke. *Journal of Neurology, Neurosurgery & Psychiatry.* 2013;84(3):310-315.